

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 fr. — kr.
 Hét évre 3 " — "
 Negyed évre . . . 1 " 50 "
 Egyes szám ára . . . 6 kr.
 Külföldre egy évre 8 fr. — kr.

Ezen lap megjelenik
 hetenkint kétszer:
 vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
 a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Polgári becsületszó.

(t—sz.) Nem tudom már, hogy ki találta ki, ki alatt született az eszme, de soha vissza-sabb és izetlenebb dolgot nem találhattak volna ki, mint azt, hogy az adóbevallási ivre oda bidgyeszti: „polgári becsületszóra” vallom.

Ez, kérem szépen, ha meggondoljuk, oly helytelen lépés, mely a polgárok becsületét gázolja el. Elgázolja pedig azért, mert az adóbevallási polgári becsületre nem ad senki semmit. Már pedig, ha oda nyomtatják, hogy a jóvedelmét bevalló polgár polgári becsületére fogadja, hogy az a bevallás korrek és nevét aláírja, akkor higgyék is el neki; ha pedig nem akarják elhinni, akkor ne tegyenek oly intézkedést, a melynek eredménye a semminél is rosszabb.

Bevallok például 1000 frt jóvedelmet és a bevallás korrektségéért becsületszóra állok jó. S vajjon mit tapasztalok a legrövidebb idő alatt? Azt, hogy 2000 frt után vetik ki rám a jóvedelmi adót. És vajjon mit értem a becsületszóra? Azt, hogy a mennyiben becsületszavamnak hitelt nem adtak, tehát becsületszóra nyilvánítottam.

És vajjon mit értek el vele? Azt, hogy a ki ezt tapasztalja, a ki látja, hogy a becsületszó csak a polgárra nézve kötelező, az a másik évben aztán számba sem veszi a polgári becsületszóra való figyelmeztetést. Ez alá a kitétel alá: „polgári becsületszóra fogadom”, a legna-

gyobb hidegvérrel írja nevét, noha jóvedelmének csak felét vallotta be, vagy annyit se. És ekkor előveszik a bevallási ívet és a mint hogy tavaly nem adtak rá semmit, úgy az idén sem adnak rá semmit, hanem kivetik az adót, a mint jónak látják.

Hát most már, ha annyira ismerik az én jóvedelmi forrásaimat, hogy becsületszóra tett bevallásomat figyelembe sem veszik: miért követelik akkor a bevallást? Plane miért követelik, hogy becsületszavamra tegyem? Azért, hogy az első pillanatban kompromittáltassam? Mert valóban, ha a becsület statisztikáját az adóhivatalok bevallási ívei szerint állítanák össze, akkor nem tudom én, vajjon akadna-e Magyarországon becsületes ember? A rendes fizetéssel bíró hivatalnokokon kívül (hol az adót a fizetésből mindjárt le is vonják) aligha.

Már pedig nem hiszem, hogy az állampolgárok megbecsületesítése bárkinél is érdekében állhatna. Mire való tehát ez ügyetlen formula? Csak azért, hogy ott legyen? Mert hát úgy se adnak rá semmit, s azért az, ki becsületére hazudik, vagy a kinek becsületszavát meghazudtolják, mégis becsületes ember marad a világ előtt? Ergo komedia az egész, a mitől pedig mindig tartózkodni kell.

Mondom, nem tudom, hogy miféle nagy ész találta ki ezt a sületlenséget, de a melynek beszűntetése igen-igen helyes dolog lenne; nem hozna ugyan az

államnak több jóvedelmet, de kevesebbet se, s igen sok becsületes embert megkímélne azon kellemetlenségtől, hogy a bevallási ívet (honnán a „becsület” szó törlendő) megbotránkozással írja alá.

K.-Vásárhely, 1884. aug. 15.

Megindult az ország igen sok részében a mozgalom, hogy az 1884. évi XVII. t.-cz. (az új ipartörvény) 122. §-ában körülírt ipartestületek megalakíttassanak. — Szolnok városát illeti ama dicsőség, hogy a szükséges lépéseket az ipartestület megalakítása tárgyában legelőször és pedig az ügy fontosságához mért komolysággal megtette. Magukhoz kérték az iparosok Ráth Károlyt, — kinek az ipartestület mikénti megalakítása ügyében írt nyílt levelét lapunk f. évi 59. száma közölte — s egy teljes gyűlésben kimondatott, hogy az ipartestület megalakítását öhajtják, s a jelenlevő Ráth K. utasítása nyomán a törv. szellemének megfelelő intézkedést azonnal meg is kezdték.

Helyesen. Csak ott s csak azon iparosok számíthatnak az iparos osztály felvirágzására, kik megértik a haladó kor szellemét, s a helyett, hogy azzal dacolnának, a helyett, hogy a megrökönyösödött ódságához ragaszkodva, a haladó kor szellemétől engednek magukat eltepergetni, megragadják — míg nem késő — az alkalmat s a testületi élet áldásait egymásra kiterjesztik, s a létező viszonyok között összetartással egymáson segítnek és egy erős iparos nemzet jövőjét megteremtik, létfontosságát biztosítják.

Október 1-vel lép életbe az új ipartörvény. Vajjon ismerik-e ezen törvény intencióját, intézkedéseit városunk iparos polgárai? Vajjon csak egyetlen lépés is történt-e

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond sorért vagy annak térfogatáért 4 kr. s minden egyszeri közlés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban közlendő cikkek soronkint 10 kr. díjért közöltetnek.

arra nézve, hogy az új ipartörvény életbelépése nem találja készületlenül az iparosokat? Bizony-bizony... nem. Hát iparostársak! azt várjátok-e, hogy a sült galamb szájakba repüljön? Hiszen máskor, más ügyben tudtok elég gyűlést tartani; tanácsadóitok, vezetőitek elhagytak volna talán?..

Nem úgy jártatok-o önzetlen (?) jóakaró (?) vezéreitekkel, hogy csak akkor ismernek, mikor szükségük van reátok? De ezt hagyjuk el. Álljatok önlábaitokra, értsétek meg a kor szavát, indítsátok meg a mozgalmat, hogy ne találjon készületlenül a törvény életbelépése.

Jól tudom én, hogy sokan vannak, kik ágitálni fognak az ipartestület alakulás ellen, mert vastag és önző érdekeik így kívánják; de ne hallgassatok az ilyenekre, gondolkozzatok saját fejeitekkel, vagy kérjete tanácsot azoktól, kik értnek a dologhoz s közvéleményül érdekelve nincsenek.

E városnak öröklé az volt, s maig is az az átka, hogy nem kíván haladni. Itt a város szépítése, közegészségügy, közigazgatás, gazdasági ügy, minden, minden csak tengődik napról-napra, de nem halad. Mondják, — hallottam — hogy a csizmadia társulat még csak hallani sem akar az ipartestülettől. Miért? Hogy vagyona ne olvadjon be? Hiszen az a törvény 125. §-a értelmében, mint külön vagyon, úgy is az ők céljaira fordíthatnak. Nincs tehát ok, s én nem is hiszem, hogy a csizmadia önmaguk kárára ellenzői lennének az ipartestületeknek. Jegyezzék meg, hogy a mult fényesen bebizonyította a romániai vámkérdésnél, hogy a csizmadia legnagyobb szükségük van a testületi életben rejülő erőre. Hallgassanak már egyszer a jó szóra is, s ne engedjék megérlelődni sokak ama hitét, hogy ők legkevésbé sem érettek az alkotmányos életre.

A „Székelyföld” tárczája.

Kirándulás a Tarkőre.

Augusztus 5-én, midőn a nap lova delőlönket egy órával meghaladta, bekopogtat Laczi barátom s kurtán-furcsán így szól: „Gyula! készülj, két óra múlva indulunk a Tarkőre és 3—4 napig oda leszünk, a s azzal tovább állt.

Két hónapja ismerem, s már is annyira megkedveltem ez embert, hogy 4 napig nélkülözni társaságát igen nehezen esnék, 4 napig folyton vele lenni, társaságában élvezni a természet szépségeit, bámulni a mindenség nagyszerűségét, feledhetlen, sőt örökbecsűnek ígérkezett.

Pár percnyi gondolkodás után elhatároztam, hogy én is megyek.

Délután 4 órakor jelentik, hogy indulunk. Előállunk hárman, teljes vadász felszereléssel ellátva; Laczi barátunkat nem követte kedves és szép nője és gyermekei, oly tekintet vetve távozó férjére és atyjokra, mely mindkettőnk mélyen meghatótt, de egyszersmind biztosított arról, hogy Laczi feletti töprengéseik — közvetve bár — reánk is kiterjednek s elhárítják fejünk felől a vészt, mely sötét köppeny mögül tekintett mi reánk.

Elindultunk éjszakaletnek s a vihar délfelé vonult.

Vigan haladtunk, s 2 és fél óra alatt Szt-Domokosra K... nagyhirű vendéglőjébe jutottunk.

Ezen ember páratlan a Székelyföldön. Magyarul nem beszél, vagy legalább is nem igen hajlandó beszélni, de érzései magyarok, mert felesége magyar; német lapot olvas, de a magyar pénzt nagy örömmel számlálja; krétája három évi, maga azonban csak kétszínű; kinézése telivér bajor, gondolkodása és hajlama zsidó. Nála a csirkék csupa fej, nyak és májból állanak. E különlegességet azonban csakis háromszoros árért lehet élvezni. Bora a magas ár mellett azon kitűnő tulajdonnal bír, hogy attól senki fia az esztét el nem veszti. E tekintetben versenyezik H. P. csikszeredai vendéglőssel. Különben igen derék egy ember.

Egyetlen egynél, kinél a Gyergyó felé utazó ember pénzét a legkönnyebben biztosíthatja, a nélkül, hogy a felett tovább agódnia kellene. Felesége kétségkívül szegedi származású; természete legalább ezt mutatja.

Itt töltöttünk 17 órát, beleszámítva azon időt is, mit más helyen átaludtunk volna. Egyik társam a boszorkányok táncát járta K. asszonynyal; másik egész éjén át borszeszszel kínálgatta a fogát, csak hogy békességben legyenek együtt; magam pedig elmélkedtem azon két csodabogár fe-

lett, kiket megérkezésünk percében bojár-nőnek keresztelt a háznépe. Azon éjjel mind szörnyeket láttam álomban.

A hivatalos fogatok, miután az illetékes bíróság Cs.-Szeredába járt pénzmagot hinteni, igen későre érkeztek, vagyis érkezett egy hét szilvafás terüvel s így pótfuvarokról kelle gondoskodnunk.

Mig tovább mehettünk volna, hárman kuglizni kezdtünk, mi a járó-kelőket méltán megbotránkozathatta, hogy ily kedvező munka idején ki lehet oly vakmerő, hogy kasza- és sarlóforgatás helyett, itt hajgálja el erejét.

A kíváncsiság K. századost, ki akkor a mezőt már megjárta, bekergette és örömmünkre körünkbe hozta.

K. minden tette, minden mozdulata elárulja, hogy katona volt. Termete sugár, színe napbarnított, közeledik a félszázadhoz, de szelleme és kinézése még egy anynyit ígér neki. Mulat a vigadókkal, dolgozik a munkásokkal, szellemes a komoly társaságban és értékesíti még az időtöltésből tett kirándulást is.

Néhány percnyi társalgásból megtudván szándékunkat, hozzánk osatlakozott és társunk lett a kirándulásban.

Délután 3 órakor megérkezett a balánbányai igazgatóság szekere, s miután 7 darab ágyut megtöltöttünk, nem tartva sem

a fenevadaktól, sem a gyomor támadásaitól, elindultunk a Tarkő felé.

Öten ültünk egy szekeren, nem a legkényelmesebben, de a legnagyobb barátság és egyetértés között. Miután az első ülésre hárman jutottunk s a közepre épen magam estem: az ostor és gyeplő is az én kezembe került.

Oly figyelemmel kezeltem a gyeplőt, mint akár egy jegyes, midőn mátkáját először viszi kocsiakázi.

Mintegy 1 1/2 órai szekerezés után eljutottunk a hegy alá, honnan már lóháton kellett tovább haladnunk.

Kezeimet teljesen összetörte a gyeplő, s csakis akkor tudtam meg, hogy a zabola nem volt a lovak szájába téve, midőn a szekérről leszállottunk. Ekkor értesültem, hogy a szegény párak 59. és 66. csiki fényes ütközeteket kiszolgálván, most elismerésül állandóan zabola nélkül szolgálják a bányát.

A Tarkőre vezető új ut tövében mindnyáján leszállottunk a szekérről és lóhátra ültünk.

Jámor szénhordó állatok voltak ezek, melyek a legnagyobb tapintat és szakismerttel haladtak a sziklás uton felfelé, a nélkül, hogy magukat vezetetni vagy rendes tempojukból kivétetni engedték volna; egyedül K. kapitány barátunk tilt egy olyan 3 éves csikóra, mely a hátán még nem hordozott embert.

(Folyt. köv.)

Ezt kívánják érdekeik, ezt az ipar felvirágzása, s a jövő iparos nemzedék élet- és versenyképessége.

... y . . . s .

Erdemkereszt-feltűzési ünnepély.

Bereczk, 1884. aug. 10.

Bereczk város közönségének vallás- és nemzetiségi különbség nélkül meghatározott ünnepe vala ma. Háromszék megye derék főispánja, méltóságos Pótsa József ur, mint Ő Felségének, a legalkotmányosabb apostoli magyar királynak személyesítője, ma tüzte fel főtisztelendő Bálint László alesperes, bereczki plebános ur mellére a magyar koronás arany érdemkeresztet, melylyel a magas királyi kegy az egyház és nevelésügy terén fáradhatlan munkássága által szerzett érdemei elismerésül legkegyelmesebben kitüntetni méltóztattott.

A kereszt feltűzését 10¹/₂ órákor a kitüntetett által segédlettel végzett ünnepélyes szent mise előzte meg, melyen a főispán ur, Bálint Károly cz. apát-kanonok, számos idegenek és Bereczk polgárai vallásfelekezeti különbség nélkül nagy számban voltak jelen.

Szent mise után a nagy közönség a városház nagytermébe vonult. Itt Gábor Imre polgármester szép beszédben hozta tudomására a nagy közönségnek, hogy Bereczk város érdemekben gazdag plebánosát akkora kitüntetés érte, a minőben Bereczk városában sem egyházi, sem világi személy még nem részesült. Indítványozza, hogy neveztessek ki egy különség, mely a főispán ur ő méltóságát a tanácssterembe az arany érdemkereszt feltűzésére meghívja. Az indítvány folytán héttagú különség nevezetett ki, melynek meghívására néhány perc múlva ő méltósága viharos éljenzések között megjelenván, röviden jelezte az ünnepély nagy fontosságát. Ezután felolvastattott a kinevezési okmány. A felolvasást szünni nem akaró „Éljen a király!” felkiáltások szakították meg.

Ezután az arany érdemkeresztet elővéve, a kitüntetettnek mellére tüzte a szavak kíséretében: „A felséges apostoli magyar király nevében az egyház és haza iránti tántoríthatlan hűségben és szeretetben viselje egészséggel igen sokáig!”

Erre a kitüntetett alesperes plebános a meghatottság legérzékenyebb szavaiban mélyen átértzett beszédet mondott. Kifejtette, hogy reá nézve a koronás kereszt újabb indító ok, hogy munkásság által az egyház és haza javát előmozdítva, az égi korona elnyerésére is érdemeket gyűjtsön. Az

alattvalói hódolat melegével és megragadó lelkesedéssel éltette a fels. apostoli magyar királyt és családját, az erdélyi egyházmegye lángielkü és buzgalmu főpásztorát és Háromszék megye kitűnő főispánját.

Ezután a nép széteszött; a város értelmisége és a tanács pedig a főispán uralra és a nagy számban képviselt kerületi pap-sággal együtt a plebáni lakba vonult, hol a kitüntetett a városi tanács, egyháztanács, iskolaszék és mások tisztelgését fogadta.

Délben Bálint L. alesperes-plebános ismert vendégszeretetéhez méltó díszebéd vala, melyen a főispán ur ő méltósága emelt legelőször poharat felséges királyunkért, Rudolf trónörökös ő fenségéért, a dicsően uralkodó család tagjaért, Lónhart Ferencz püspök ur ő nagyméltóságáért. Szellemes pohárvöszöntök mondatk meg főispán ur ő méltóságára, mint felséges királyunk személyesítőjére, a magyar kormányra, Tisza és Trefort miniszterekre, Bálint Károly új apát-kanonokra, a kitüntetett házi gazdára és számos egyesekre.

A kedélyes díszebéd mintegy 6 órákor ért véget s mi azon öszinte kívánnal távo-zánk, hogy adjon az ég több új örömeiben szellemi élvezetben gazdag napokat, a kitüntetettnek pedig az arany érdemkereszt viseléséhez állandó egészséget s boldog, hosszú életet!

Nekünk pedig barátunk méltó kitüntetése szolgáljon ösztönül arra, hogy az egyház és haza ügyét szerény munkásságunk által felvirágzásra segíteni iparkodjunk.

Egy jelenvolt.

Apróságok.

— **A király Magyarországon.** A király ő felsége augusztus 28-án éjjel Bruckból egyenest Kőbánya-Szolnokra át megyen Aradra és ez útjában gróf Széchenyi Pál kereskedelmi miniszter és esetleg gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter és Jekelfalussy Lajos miniszteri tanácsos is elkísérik. Ő felsége Aradról Budapesten és Pozsonyon át, közvetlenül Malackára megy. Az egész öszön át az udvar Gödöllőn, illetőleg Budapesten fogadja. A király üdvözlésére Krassó-Szörény és Hunyad megyék is menesztenek különségeket Aradra; Szeged város hatósága is bejelentette, hogy törvényhatósága Kállay főispán vezetése alatt fog tisztelni ő felségénél. Ő felsége augusztus 31-én fogja a különségeket fogadni; első sorban a tábornokokat Degenfeld-Schönburg gr. altábornagy és hadtestparancsnok vezetése alatt, azután az egyházi hatóságok képviselőit, továbbá Arad, Temes, Torontál, Hunyad, Krassó-Szörénymegyék és Szeged és Temes-

vár városok különségeit az illető főispánok vezetése alatt, végre a helybeli hivatalok, névleg az adófelügyelőség, kir. járásbíróság, kereskedelmi kamara és a vöröskereszt egy-let különségeit.

— **Az országos kiállítás háziipar-csoport központi bizottsága** f. hó 14-én elhatározta, hogy kiadásainak fedezésére az orsz. kiállítási bizottságtól 300 frtot, Csikmegyétől 100 frtot, a „Székely-egylet”-től 200 frtot s a brassói kereskedelmi kamarától szintén 100 frtot kér. Reméljük, hogy a kért segély minden oldalról megérkezik s így a bizottság hozzá foghat terhes feladatának megoldásához.

— **Az erd. róm. kath. status üzérkedése.** Imets F. Jakab gymn. igazgató és finőveldei éllemező, utóbbi állásáról lemondván, a napokban azon megbotránkoztató hír terjedt el Csikban, hogy a finőveldei éllemezés egy csikszere dai muzsikusként adatott ki kéz alatt. Az aggodó szülők megnyugtására kijelentjük, hogy sem a status, sem pedig annak igazgatónácsa ily alattomos eljárásra nem vetemedik. Vagy kinevez egy regenst, kit egyszersmind az éllemezéssel is megbiz, vagy pedig nyilvános árlejtés útján fogja az éllemezést kiadni. Nyugodjanak meg tehát a tisztelt szülők és várják be az igazgató tanács intézkedését.

— **P. László Polikárp sz. Ferencz-rendi tartományfőnök** elhatározta, hogy a csik-somlyói templom előtti tért jövő tavaszon be fogja fásíttatni. Jelen év öszén már csinos léczkerítéssel fog a tér körülvétni, hogy a szekerek és állatok innen jó eleve leszorítassanak. Üdvözlöljük a tartományfőnök urat ezen nemes elhatározásáért.

— **Kovácsnáról** egy közlemény küldetett be szerkesztőségünkbe, melyet egyszben ide igtatunk: „Füredi életünket gyakori erdei kirándulások, rögtönzött bálok s különösen az itt időző Várady Ferencz-féle szintársulat előadásai élénkítik. Itt meg kell emlékeznem a „Sz. N.”-ben közelebből megjelent azon rosszakaratu közleményről, hogy t. i. a társulat csak silány darabokat hoz színre s így visszaél a közönség nagymérvű pártfogásával. Ezen hír alaptalan, s czikkírónak igen hamis fogalmi lehetnek a jó darabokról. A társulat eddig többnyire Csiky-, Szigeti- és Szigligeti-féle darabokat, újabb népszínműveink közül s a külföldi színirodalomból a legjobb termékeket hozta színre s egytől egyig olyan darabokat, melyek a fővárosi színpadokon állandóan repertoíron vannak, s ha ezen darabok nem voltak képesek a czikkíró ur tetszését megnyerni, az csak annyit bizonyít, hogy a kritikus ur keveset ért a kritikához. A közönség jobban tudta méltányolni a társulat igyekezetét, midőn minden előadást nagy számban látogatta, mint czikkíró,

ki semmi fogalommal sem bírván azon viszonyról, melyben a vidéki sajtó és a vidéki színészet, mint a közművelődés faktorai, egymással állanak, — hamis, rosszakaratu híreivel a közönség pártfogását csökkenteni akarja. Ennyit színészeink és az igazság érdekében! O.”

— **Előfizetési felhívás.** Nagy nehezen, barátaim szüntelen nógatásra tudtam magamat egy „Költői Képek” című, legnagyobb részben balladák-ból álló költeményfüzér kiadására elhatározni; csak nehezen, mivel a daraboknak nem annyira alakjuk, mint tárgyuk új volta és eredetisége mellett a modern szépizés fölött uralkodó, gyakran igen elfogult ítézet fanyar bírálatától méltán tarthatam. Balladáimat epikai plasztika, lyrai dallamosság s drámai élénkség — a népköltészet e tulajdonai — jellemzik. Ha a szerkesztet szövevényességére nézve az uralkodó fel-fogástól, mely a megértést nehézkessé és homályossá teszi, szándékosan eltértem, tettem azt azért, mivel a navitást s a szépnék legmagasabb kellékét: az egyszersíreget fel-áldozni sehogy sem akartam. Érzékenységet és nemes érzékiséget, a real-idealismus hangulata, vonulnak az egyes daratokon végig, melyeknek tárgyat a népelet és történelem néha elvszerű mozzanatai képezik. Fogadja a költészet iránt mindig lelkesülni tudó magyar közönség a képzelem és érzés ezen termékét oly szívvelyesen, a mily tiszta szándékkal azt kibocsátani kívánom: gyönyörködtetni, szellemi életet nyújtani. Kelt Brassóban, 1884. augusztus havában. Tisztelettel Baráczy Sándor. Egy-egy kötet ára 1 forint. Gyűjtőknek 10 előfizető után szívesen szolgálak egy tiszteletpéldánnyal. A gyűjtő-ívek e előfizetési pénzek következő címre küldendők: Baráczy Sándor tanár Brassóban (kath. gymn.) — Tisztelt munkatársunknak ezen „Előfizetési felhívás”-át melegen ajánljuk a t. olvasó-közönség becses figyelmébe. Lapunkban többször közöltünk a t. szerzőtől csinosabbnál-csinosabb verseket, s így azoknak külön ajánlását feleslegesnek tartjuk. Előfizetési pénzeket szívesen elfogadunk rendeltetési helyére juttatjuk. Szerk.

— **Tengeri sárlát** lött Szőcs Márton kir. ügyész és veterán vadász f. hó 13-án Csik-Csieső mellett levő tóban. Ujabbán szintén valami idegen vízi madarakról vet-tünk értesítést, melyek az Olt áradmányai-ban keresnek maguknak táplálékot.

— **A vadász-évadot** a csikszere dai vadász-társaság f. hó 15-án a zsögödi határon egész ünnepélyességgel nyitotta meg. A nagyszámú tagból álló társaság csak nyulászni ment s ez idő szerint még nem tudhatjuk, hogy hány bakot lőttek. Reggeli 8 órákor egy mozsárgyú eldurranása volt

Az égi testek fénye.

(III-dik séta a világok kertjében.)

Jelenleg a fényt nem tekintik többé valami anyagnak, melynek részecskéi a tért keresztül futják, hanem a mostani felfogás szerint a fény sugar, csak úgy, mint a hang, valamely megelőző rezgésnek kifoilyása. A mint a hang csak a levegő rezgésének kifoilyása, úgy a fény is egy a világúrt betöltő rendkívül finom és rugékony anyag rezgésének, melyet aethernek neveznek, a követ-kezménye. Herschel Vilmos mutatta ki legelőször azt, hogy a napsugarakat nem fénylő hévsugarak is kísérik s hogy mindkettőn ugyanazon törési törvények alatt állanak. Ezen utóbbi körülményről világos bizonyítékot a gyűjtő-lencsék nyújtanak, melyeknek gyűpontjában a hév- és fény-sugarak együttesen találkoznak; ha ugyanis a gyűpontba gyülelkony tárgyakat teszünk, mikor ott a napsugarak koncentrálva vannak, úgy azok rögtön meggyulnak. Egyáltalán a természetvizsgálók, különféle kísérletek által, milyenek az interferenz és a polarisatio néven ismert jelenségek, azon következtetésre jöttek, miszerint fény és hév lényegileg azonosak, szóval: hogy a világító sugarakban fény és hév egymástól el nem választhatók.

Valamely melegségforrástól a hévsugarak ép úgy, mint a fény sugarak, minden

irányban szétterjednek; miből következik, hogy azok belterje (intensitás) a távolság négyzete szerint nő vagy apad; mi azt teszi, hogy két ember közül az, ki a hévforráshoz 10-szer közelebb megy, nem tizszer, hanem százszor nagyobb meleget érez, mint a másik, ki helyén maradt; és megfordítva 100-szor kevesebb meleget érez, ha a hévforrástól 10-szer távolabb ment. Így például a Merkúr bolygó 26-szer közelebb áll a naphoz, mint a föld, következésképp a Merkúrban a világosság és a melegség 26×26=676-szor, vagy szinte hétszer nagyobb, mint a földön. A napvilágnak ilyen fényessége szemünket kápráztatná, a hétszer nagyobb hőmérsék pedig az állat- és növényvilág életét csakhamar kioltaná.

Ellenben Uranus bolygó felületén a világítás és melegítés belterje 330-szor kisebb, mint földünkön, tehát 2300-szor kisebb, mint Merkúr felületén. Ha eként a mi vizünk Merkúr felületén az ott uralkodó nagy hő-ség miatt a fővészhez mindig közel állana, úgy Uranus felszínén nemcsak a mi összes folyadékaink, hanem talán levegőnk is szilárd testté dermednének. Mindkét szélsőség szerveinkre nézve elviselhetetlen és romboló lenne.

Humboldt Sándor, a hírneves természettudós, még azt hitte, hogy egy olyan módszer, mely a fény belterjének pontos meghatározását lehetővé tenné, a „csillagászat

desideratumát” képezi. Azóta sikerült Seidelnek Münchenben és Zöllnernek Lipcsében olyan műszereket előállítani, melyekkel lehetséges az égi testek fény-intensitását egymással vagy tetszés szerint valamely földi fényforrással egybeahasonlítani és annak nagyságát szoros pontossággal meghatározni. Az elv, melyből kiindultak, két fényforrásnak egymással való egybeahasonlításában áll, oly módon, hogy az erősebb addig gyengítettik, míg mindkettőn egyenlő fényűek lesznek. Eddigél ezen elv alkalmazásánál a legnagyobb nehézség a fénygyengítés fokának meghatározásában állott. Zöllner ezt az akadályt is legyőzte az által, hogy ő a fénygyengítést polarisatio útján eszközölte, melynek törvényei annyira szabatosak, miszerint azok alkalmazása a fénygyengítés fokának szoros meghatározását lehetővé teszi.

Közlünk egy néhányat a két nevezett tudós által eszközölt fény mérések legfontosabb eredményeiből.

Seidel a Wega nevű csillag fényét egységnek (=1) veszi s ehhez az első és második nagyságu csillagok fényét következőleg viszonyítja.

Első nagyságuak:

Sirius	4258	Rigel	0999
Canopus*	2720	Capella	0819
a) Centaurus*	1330	Arcturus	0794
Wega	1000	Procyon	0700

a) Eridanus*	0590	Spica	0485
b) Centaurus*	0530	Pomalhaut	0340
a) Kereszt*	0520	Regulus	0326
Atair	0490	Aldebaran	0303
		Antares	0291

Másod nagyságuak.

(Ezek közül itt csak a hat első és a legutolsót közöljük.)

b) Kereszt*	0340	Pollux	0280
Daneb	0311	Castor	0257
a) Daru*	0310	b) Wega	0038
e) N-Kutya	0300		(Ez a legutolsó.)

Azért soroltuk fel az első nagyságuaknak teljes névsorát és a második osztályuakból is többet, hogy könnyen átpillantható legyen, mennyiféle fényfokozat fordul elő az egyes osztályoknál. A n t a r e s közel 15-ször gyengébb Siriusnál s mégis első osztályu. A második osztályuak között pedig a legutolsó 4-szer gyengébb a legelsőnél. E mellett vannak a második osztályuak között olyanok, melyek az első nagyság három utolsó csillagát fényerőben felülmulják. Az osztályozás ennél fogva eléggé önkényes. Pusztá szemmel csak az első hat osztálybeli csillagok láthatók; s a hatodik osztályuak már oly gyengék, hogy a Capella fényének csak $\frac{1}{100}$ -ad részével bírnak.

Megjegyzendő továbbá, miszerint a

* A *gal jelölteket Herschel János Afrika déli csúcsán észlelte. Ezek is a Wega-egységre vannak átvéve.

még Somlyón is hallható, mi alkalmasint az első szerencsétlen nyul tiszteletére történt.

— **Köszönetnyilvánítás.** A közdivásárhelyi takarékpénztár igazgatósága az itteni felső népiskola szorgalmas és jó magaviseletű tanulóinak megjutalmazására f. évi június hó 27-én tartott ülésében 5 frtot szavazott meg. Ugyancsak e czélra Nagy Gyula m. k. erdőfelügyelő ur 3 frtot, Kiss Károly f. népisk. tanító ur 1 frtot szíveskedtek adományozni. Fogadják a nemes szívű adakozók nagybecsű adományaikért a nevezett iskola előjáróságának meleg köszönetét! A gondnokság f. évi aug. 5-én tartott üléséből. — K.-Vásárhelytől, 188. aug. 14-én. Erdélyi Károly igazgató.

— **A román. kath. státus igazgatótanácsa** által f. hó 13-án megírtott ülésben az 1884—85-ki iskolai évre a következő alapítványi helyek lettek kiosztva: A román. kath. gymnasiumokban ösztöndíjért összesen folyómodtak 179-en. Ezekből kitünő bizonyítvánnyal 15. Jelessel 30. Jóval 24. Rokonsági alapítványra 21. — Elnyerték az üresedésben volt alapítványokat:

1. A gyulafejevári lyceumban: Menyhárd Gáspár, Szokop József, Suszter Géza, Körösi Géza, br. Apor József.

2. A csiksomlyói gymnasiumban: Csűrös Imre, Jakabos Gyula, Kovács János, Szentkirályi István, Endes Antal, Bocskor Zsigmond, Bálint Ferencz, Szekeres János.

3. A székelyudvarhelyi gymnasiumban: Balog István, Bögszi Antal, Csáki József, Márton Benedek, Török Ferencz, Dobai László, Bálint József, Lázár Kálmán, Józsa József, Soó Rezső.

4. A marosvásárhelyi gymnasiumban: Pap Miklós, Harmath Jenő, Bába Pál, Betze András, Gentsi Arnold, Szigeti Lázár, Czimbalmos József, Pál János. Előjegyzésben: Becze Imre.

5. A kantai gymnasiumban: Tuson György, Száva András, Lukács Lajos, Konecz Károly, Pataki András, Beke Antal, Dobos András, Péterfi Lőrincz, György Árpád, Jártó Aron.

6. A kolozsvári gymnasiumban: Albert Károly, György János, Szász Lajos, Burian István, Fülöp Árpád, Wolff Gerő, Császár Béla, Májai Zoltán, Reich Lajos, Gombos Ágoston, Nagy Vilmos, Köntzei Benedek, Széplekán János, Verzár József, Balás Károly, Hatfaludy Antal, Mautbach Jenő, Eperjesi Lajos, Szabó József, Csató Pál, Szédlik Kálmán. — Előjegyeztettek: A kolozsvári alapítványon: Jankó László, Hatfaludy Ferencz, Rasch Károly, Puskás Kálmán, Ferenheit Gusztáv, Almái József.

7. A nagy-szebeni Mária Terézia árvaházban volt a múlt évben 109 alapítványos, most 2 leány és 26 fiú vétetett fel, és pedig: leányok: Schumann Adelheid, Török Zsuzsanna. Fiúk: Moldován Miklós, Kispál Lőrincz, Kompoti Félix, Turmus Károly, Székely Antal, Siroki Ágoston, Baló Lajos, Nagy Ferencz, Bitsak András, Csűrös Gergely, Demeter Gyula, Csiky Árpád, Kaskovitz (György) Gergely, Csonka Béla (Gyula), Pápai Zsigmond, Ráth János, Nagy

fenti arányszámok a megnevezett csillagoknak nem valószínűs, hanem csak látszólagos fényerőjüket tüntetik elő. A valószínű fényerő meghatározásához a kölcsönös távolságok ismerete szükséges. Ezen arányszámokat átnézve, könnyen azon föltevésre lehet jönni, hogy pl. Sirius (4258:0819)=5.2-szer erősebb Capellánál, holott a dolog ellenkezőleg áll. Helyezzként csak azt a Siriuszt az 0.207 billió mf. távolságól a Capella 90 billió mf. távolságába s hajtsuk végre a számítászt a fennebb előadott mód szerint, ugy a Sirius fénye csak 0.23 arányszámot fog eredményezni, vagyis 3 1/2-szer kisebbet, mint a Capelláé. De térjünk át a Zöllner által eszközölt fénymérések kiválóbbjainak bemutatására; ott e két érdekes csillag más szempontból ismét megbeszélés tárgyát képezi.

Ezen természetbúvár vizsgálatai szerint a nap fénye a holdéval összehasonlítva, 618 ezerszer erősebb; míg a bolygók fénye következő arányban áll a napéhoz: Marsé, mint 1 a 6,994 millióhoz; Jupiteré, mint 1 az 5,472 „ Saturnusé, mint 1 a 130,980 millióhoz. Uranusé, mint 1 a 8 1/2 billióhoz. Neptunusé, mint 1 a 8 „ Zöllner az állócsillagokkal is tett hasonló vizsgálatokat; egybeahasonlított többek közt Siriust és Capellát a nappal s

Sándor, Demény Antal, Jankó Róbert, Asztalos Pál, Timár János, Breszler Jakab, Konecz Lajos, Skriván Rudolf, Folitsek Adolf, Fülep György. Előjegyzésbe vétetett: Betze Kálmán, Szőke Endre, Pap József.

KÖZGAZDASÁG.

Az ország. kiállítás házi iparának (XXIX. csoport) részletes programja.

Népipar.

Népipar alatt értendők és ezen osztályba sorozandók azon foglalkozási nemek, melyek a nép által részint a háztartási szükségletek fedezésére, részint a piac vagy egyes vállalkozók számára rendszeren üzetnek. E mellett különbséget nem tesz az, hogy vajjon a házi ipar érintett nemei csak mellesleg, a mezőgazdaság által hagyott szabad idő kitöltéséül, vagy folytonosan és iparszerűen üzetnek-e?

Ezen szempontok szerint ide tartoznak:

1. A házi ipar- és iparoktatási országos bizottság nevében készítendő népviseleti gyűjtemények;

2. a népipar, melynek körébe különösen a következő házi ipar-nemek tartoznak:

a) Az agyag- és köipar.

Ide tartoznak nevezetesen: konyha- és asztali cserépedények, fazekak, pipák, a „hólyagos korsók”, továbbá kőszőrűkövek, kővályuk és egyéb agyag- és kőcikkek.

b) Fonó- és szövőipar.

Ide tartoznak: a nép által készített vászonfélék, szákvaszon, a köznépnek családi fehérneműje és szőrruházata, katrinczák, szőnyegek, asztalterítők, gyapjú-, len-, kender- és pamut-fonatok, pokróczok, csipkekötés és csipkeverés, — kötélverés, ostorfonás és kötszövészet.

c) Vessző- és szalmaipar.

Ide tartoznak nevezetesen: kosarak, székér- és méhkasok, seprők, gúzsok, székek, lábtörők, fali és lábszőnyegek, szalmakalapok, palaczk- és pinczetokok, kenyértartók és szakasztók.

d) Faipar.

Ide tartoznak nevezetesen: fatalak, faládák, falapátok, gereblyék, jármak, boronák, villák, léczek, nyergek, egérfogók, kezek, tűtartók, pipaszárak, faedények, kaszanyelek, küllök, talpak, botfejek, fűrészelt és faragott munkák, gyermekjátékszerek, kádár- és bodnár munkák, abrónások, dobozkészítés, kocsirészek.

e) Háztartási cikkek.

Ide tartoznak nevezetesen: konyhaedények, pléhtárgyak, gazdasági szerek és eszközök, szegkovácsolás, kefekötés.

ügy találta, hogy Sirius fényessége úgy áll a napéhoz, mint 1 a 9500 millióhoz, Capella fényessége pedig úgy, mint 1 az 55,760 millióhoz. Ebből azonban korántsem következik az, mintha akár Sirius, akár Capella a valószínűségben kevesebb fényvel és meleggel rendelkezne, mint a mi napunk, sőt ellenkezőleg mind a kettő jóval több fényvel és hővel bír nálánál. Erről azonnal meggyőződünk, mihelyt a napot gondolatban a nevezett csillagok távolába helyezzük. Sirius pl. tőlünk több, mint egy milliószor távolabb van, mint a nap; következésképpen a fennebb közölt szabály szerint az egy milliót magával szorozzuk, kijön 1 billió, mi azt jelenti, hogy napunk Sirius távolában 1 billiószor gyengébb fényűvé lenne; mivel pedig Sirius az örengteteg távolában csak 9500 milliószor gyengébb fényt mutat, nem kell egyéb, mint az 1 billiót 9500 millióval osztani s azonnal kiderül, hogy Sirius világító s melegítő ereje 105-ször nagyobb a napénál.

Epen így járhatunk el Capellával; ez tőlünk 4 1/2 milliószor távolabb áll, mint a nap; e szám maga magával szorozva, ad 20 billiót, mit ha 55760 millióval osztunk, kijön 360, mint hányad, mi azt jelenti, hogy Capella világító s melegítő ereje 360-szor nagyobb a napénál.

Képzeldjünk keveset azon esély következményei felett, ha a Mindenható keze

f) Nőipar-cikkek.

Ide tartoznak nevezetesen: a varrott, kötött, horgolt, himzett munkák.

Mindezen cikkekre nézve kíváncsok a készítési segédzszerék kiállítása, úgy, hogy a készítés fokozatai tisztán megítélhetők legyenek.

Együttal feltüntetendő az egyes cikkek évi termelési mennyisége, piacza, a részlet- és a tömeges eladási árak és a forgalmi feltételek.

A készítésnél főszóly fektetendő arra, hogy a cikkek minél hűvebben feleljen meg rendeltetésének úgy anyag, mint alak szempontjából, legyen lehetőleg tartós és tetszetős.

A stíle vonatkozólag megjegyeztetik, hogy a népipar, a mennyiben nem egyenesen háztartási szükséglet fedezésére vagy gazdasági célra van szánva, igyekezzék lehetőleg híven visszaadni a régi idők óta általánosan használt és kedvelt formákat, s ha ez nem lehetséges, kövesse a szakközégek által adott utmutatásokat és mintákat.

A nőipar köréből csak oly munkák állíthatók ki, a melyek vagy régészeti, vagy művészeti becű alakzatokat tükröztetnek vissza, vagy egészen új, esetleg újra felkarolt eljárási mód útján készültek.

A közönség köréből.)*

Nyilatkozat.

Több barátaim, ismerőseim régebbi és újabb időben azon váddal támadtak meg, hogy első sorban Koós Ferencz tanfelügyelő ur s általa mások azon véleményben vannak felőlem, miszerint én a „N. H. K.”, a „Sz. F.” és a „Sz. N.” czimű lapokban nemvált megjelent közleményeim, cikkeimet mások sugalmazása alapján írtam és tettem közzé. Hogy én bizonyos egyéneknek csak vak eszközül szolgálók terveik, céljaik kivételére, eszméik, gondolataik hirtlap utján közlésére.

En ezen alaptalan vádak, igaztalan gyanúsításokat a nyilvánosság színe előtt — ezenen ünnepélyesen és határozottan visszautasítom — s a brassói magyar casinóban, valamint Hétfaluban, úgy netalán egybeült, épen nevezett indokolatlan meggyőződésére felhozott s már széles körben elterjedt ama kőszá híreket rosszakaratú üres koholmányoknak és valótlanágoknak deklarálom.

Annál inkább is, mert a gyámság alól már rég kinöttem; mert mindig szerettem a magam lábán járni; mert a sugalmazások-

*) Ezen cikkekért a felelősséget csak a sajtóhatósággal szemben vállaljuk el. Szerk.

váratlanul földünket a nevezett két állócsillag valamelyikéhez 20 millió mértföldnyi közelségbe vinné. A kép rendkívül kietlennek mutatkozik. Budapest évi közép hőmérséke 10.5 Cels. fokot tesz; 10.5×105=1102.5 Sirius közelében, és 10.5×360=3780 hőfok Capella közelében. A levegő köb-tartalmának kiterjedése 100 Cels. foknál 87/100 részszel, tehát egy harmadnál többel nagyobb, mint a 0°-nál. A víz 100 és a higany 350 Cels. foknál már forr, míg az ólom 334, az ezüst 1000, az arany 1200 és a vert vas 1600 Cels. foknál olvad. A légkör tehát nagymértű kiterjedést nyer, a tenger kiszáradna és az ezáltal keletkező vízgőz feszereje, 3780 hőfoknál, iszonyu nyomást gyakorolna a földre; végre a legnehezebben olvadó testek is: az érény (platina), rhodium, iridium, bányavirág, mész, silícium, titan (egy rézveres fém) és a többi, még talán a szén is, hevenyforró állapotba mennének át, s ekként egyszerre itt lenne a világ (vagyis a földön élő összes szerves lények) vége.)*

(Folytatása következik.)

Radányi József.

*) Sajtóhiba „Az égi testek távolsága” czimű cikkben (június 22-ki 50. szám): Pattini, Cassini helyett. Századunkban, századunkban helyett.

nak, befolyásolásoknak nem voltam s nem vagyok barátja; mert nekem is van egyéni elvem, meggyőződéselem s egy kevés önállóságon, miket itt ezuttal tüzetesen indokolni helyén valónak nem tarthatok. No meg igaz, a visszaélések megrovására is van egy kevés hajlamom. Ez ugyan némelyek szerint nem nagy virtus s nem valami dicséretes tulajdonság. De hát mit tehetek róla, ha bennem is: „consuetudo fit altera natura.” Oh emberi gyarlóság!

Különbön egy érdemes k. tanácsos urnak az én csekélységem tanácsokat nem szándékozik osztogatni; de azt mégis jogom van tisztelettel kérni, hogy a valósággal, a tényekkel homlokegyenest ellenkező koholt híreket felőlem ne tessék terjesztetni vagy terjesztetni. Mert e körülmény ismétlés esetén csakis kihívó okot fog szolgáltatni, a tisztességgel össze nem férő, a férfiaság elvével meg nem egyező az ily eljárás: a méltó és indokolt újabb megrovás teljesítésére.

Hiszen én jól ismerem, hogy ki az a ki e megyében alárendeltjei által mit, mily mérvben, minő irányban s hányszor sugalmazott és befolyásolt saját énjének dicsőtelen tömjénezetése érdekében. Ha a szükség úgy hozza magával, jövőre többet. Illó tisztelettel

Pürkereczen, 1884. augusztushó 11-én.

Fejér Gyula.

Fürdővendégek névjegyzéke.

Tusnád.

V.

Szász Domokos ev. ref. esperes, Kolozsvár. Hoeman H. kereskedő, Lugos. Sultane Lambu birtokos, Bukarest. Bürger Albert birtokos, Vajasd. Dr. Orley Lajosné ügyvédné, Budapest. Dimitrie C. Eleterescu hivatalnok, Budapest. Jancosovic Demeter magánzó, Brassó. Bideskuti György birtokos, Szilágy. Horváth Károly technikus, Budapest. Szemere György végzett jogász, Budapest. Macskási Pál árvaszéki ülnök, Kolozsvár. Vajna Tamás törv. elnök, Csik-Szereda. Vajna Mál magánzó, Csik-Szereda. Sándor Lászlóné birtokos, Csik-Sz.-Márton. Csabi Andr.-né László Luiza m. k. mérnök, Szeged. Lázár Annabirtokosné, Cs.-Taplocza. Gyárfás Lajos törv. aljegyző, Csik-Szereda. Orosz Antal kir. táblai bíró, Budapest. Szeremley Lajos kir. táblai bíró, Budapest. Fördös Dezső jószágigazgató, Nagy-Dorog. Tanzenau Ágoston muzeumi őrség, Budapest. C. Trandafirides ügyvéd, Brassó. Singer Jakab utazó, Bécs. August. Cloos építész. hivatalnok, Brassó. Eduárd Kammer kereskedő, Brassó. Bartha Sándorné birtokos, Bardocz. Udvarlaki Géza főhadnagy, S.-Szentgyörgy. Bai Patay András csendőrnagy, Kolozsvár. Buzás János tanító, Gy.-Szárhegy. Ferenczi György segédjegyző, Székely-Udvarhely. Sipos János kereskedő, Karathán. Szabolcsi Farkas kereskedő, Szab. m. N. Varsány. Mátyás Sándor tanár, Temesvár. Bocz József p. ker. isk. tanár, Temesvár. Molnár Lajos p. ü. fogalmazó, Csik-Szereda. Horváth Miklós min. számtiszt, Budapest. Benedek Ignác ny. ev. ref. lelk. Karathán. Szenkovits Gyula zongoraművész Kolozsvár. Cecilie Weinberg magánzó Bukarest. Rétháti Kovácsics József kir. aljárásbíró, Újvidék. Bácska. Michael A. Poppitzseanu magánzó, Bukarest. Baló József tornatanár, Déva. Vasile N. Musetescu kereskedő, Kolatál. George Dimancea hivatalnok, Bukarest. Ugron Ákos országgyűlési képvis., Budapest. Györffy Gyula országgyűlési képvis., Budapest. Urbanetz Ede postatiszt, Kolozsvár. Nagy Sándor k. áll. táviratist, Kolozsvár. Jekel Gyula ügyvéd, Brassó. Andre Popovitsi magánzó, Bukarest. Emil Szalczar magánzó, Galacz. Ecaterina Teodorescu magánzó, Foksán. Dimitre Dinescu magánzó, Foksán. Klára Staadecker magánzó, Bukarest. E. D. Blumann magánzó, Bukarest. Amália s Rozália Blumann magánzó, Bukarest. Venis György férjhezadó, Csik-Szent-Márton. Joan D. Lemény birtokos, Tomášováz. Dr. P. de Lemény ügyvéd, Orsova. Jakab Lajos birt., Csik-Szereda. Stráva Miklós honvéddalezredes, Lugos. Matild Hazánmagánzó, Bukarest. Michail Steuranu magánzó, Crajova. Bertha Ebner magánzó, Crajova. Nagy Lajos birt., Olasztelek. Zágoni Pálné ev. ref. lelkész, Oltszem. Vasile Marinescu vámfőnök, Bukarest. Összesen 830.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Augusztus 14-én.

Magyar aranyáraderék 6%	122.—
Magyar aranyáraderék 4%	92.40
Magy. papíráraderék 5%	89.20
Magyar vasúti kölesén	142.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	96.40
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	118.50
M. keleti vasúti államköt. III.	102.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	101.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	101.25
Temes-bánati földterherm. kötvény	101.25
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	101.25
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	101.25
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölesén	115.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	115.75

FEJÉR JÁNOS

„Férfi- és női bazar”-jában K. Váshelyt egy jól nevelt 13—14 éves fiú, ki leg- alább 2 gym. v. reálosztályt végzett, tanulónak azonnal fel- vétetik. 2—3

Sz. 730—1884.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyó-szt-miklósi kir. járásbíróság, mint telekvi hatóság, közhirrre teszi, hogy gyó-szt-miklósi Kristóffy Antal

hagyatéka végrehajtónak tekerőpa- takit özv. Kovács Antalnén és Kovács János végrehajtást szenvedő elleni 20 frt 66 kr tökéskövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a csikszerepai kir. törvényszék területén lévő, a tekerőpa- takit 340. sz. tjkvben A + 1 2. 4—14. 16. 17. 19. és 21. 27. rsz. alatt foglalt ingatlanokra az árverést 637 frt 50 kr-ban ezzel megállapított kikiáltási ár- ban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi október hó 6-ik napján délelőtt 9 óra- kor Tekerőpatak községkázánál meg- tartandó nyilvános árverésen a megál- lapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-t kész- pénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá- mitott és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminis- teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék- képes értékpapírban a kiküldött kezé- hez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiál- litott szabályszerű elismervényt átszol- gáltatni

Kelt Gyó-Szt-Miklóson, 1884. évi július hó 9-ik napján.

A kir. jbiróság, mint telekknövyi hatóság.

Vidéki megrendelések erélyesen eszközöltetnek.

Séta, menyasszonyi és házi ruhák (toilettek) legújabb divat szerint gyorsan és mérsékelt áron készülnek

Kovácsnai és Keresztesy

n ő i d i v a t - t e r m ű k b e n

BRASSÓ (főter).

Ugyanott nagykészletben lévő kész esőköpeny, kabát és mantillok, selyem, bársony, gyapju, creton, zephir és Saten ruhakelmék és minden pipere-czikkek kivételes olcsó áron kaphatók.

20—50

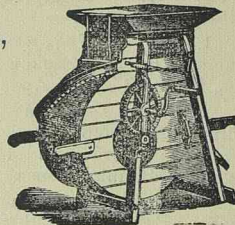
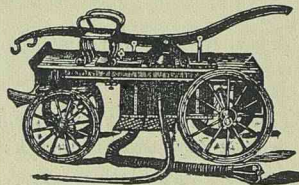
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

WASS és RIEMER

12—52

vaskereskedése, gazdasági gépek, FECSKENDŐK, tűzoltó szerelvények és harangok állandó gyári raktára és kiállítása

Sz.-Udvarhelyt.

Mint hazánk leghirnevesebb és megbízhatóbb gyárosainak képviselői, ajánl- juk a következő, nagy választékban készletben levő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltenhofer Frigyes és fiától: tűzi fecskendők, tűzoltó-szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Rauschenbachtól: kitűnő, legjobb szerkezetű kézi, lövegyű járgányos cséplőgépek és rostákat.

Budapesti Brogle Józseftől: konkolyválasztó trienrök, szórórósta és kukoriczamorzsolókat.

Mosonyi Kühne Edétől: Hungaria Drill sorbavető gépek, lökapák, ekék és boronák, szeeska- és repavágó gépeket.

Budapesti Tarnóczy Gusztávtól: különféle szerkezetű, legelőszereknek bizonyult szénigézők, réthyaluk, boronák, vetőgépek, rosiák, váltó és kerülő ekéket.

Budapesti Kötész Páltól: szeeska-, repavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes ekéit.

Továbbá: Angolhon legelső gyárosa lincolni Clayton és Shuttleworthtól: gőzcséplők- és mozonyokat. — Bécsi Tanczos Rezsőtől: tűz és betörés ellen biztos pénzszekrényeket.

Minden elő-orolt gazdasági gépek, tűzi fecskendők, tűzoltó szerelvények és harangokból nagyválasztékú raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközön- séget annak megtekintésére. Gepeink könnyű járása, szolid szerkezete és észszerű használhatóságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire névze készül vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlván, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

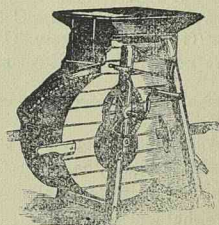
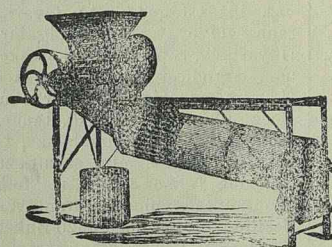
Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára.

BUDAPEST. Gyár: külső váci-ut. Raktár: váci-körut 68.

Ajánlja minden gazdasági kiáll- táson kitüntetett

TRIEUR-JEIT

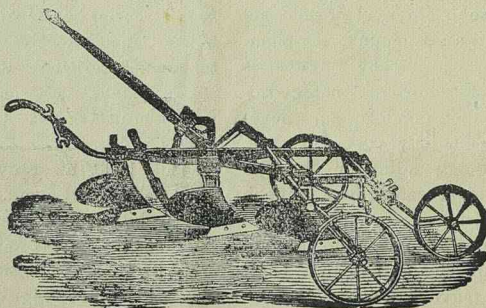
váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri (törökbuza) morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, mal- mok, méhészeti és technikai czélokra

12—20

JÁRGÁNY-CSÉPLŐGÉPEKET

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostáját,

1882. augusztus 3-án 17,567. sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló, ára 48 frt.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ny. Szabó Albert gyorsajtóján Kézdi-Vásárhelyt.